

Jozef z Nazareta, ženích Panny Márie

Sviatok: 19.marec; 1. máj – spomienka sv. Jozefa Robotníka

Sv. Jozef bol pestúnom Pána Ježiša a pred zákonom bol jeho otcom a manželom Panny Márie. Vieme o ňom veľmi málo, len to, čo je o ňom napísané v Sv. Písme. Pochádzal z kráľovského rodu, bol potomkom kráľa Dávida. Narodil sa v Betleheme, no potom neskôr sa presťahoval do Nazareta, pravdepodobne kvôli práci. Bol chudobným tesárom. V Nazarete sa zasnúbil s Máriou, tradícia hovorí, že vtedy už bol v pokročilom veku. Keď Mária počala, bolo to tajomstvo, takže ani Jozef o tom nevedel. Tam sa ukázal Jozefov charakter. Spolu totiž nebývali ani nežili, a on videl, že čaká dieťa. Zrejme ho to trápilo; podľa vtedajších zvyklostí ju mal dať ukameňovať. On sa však rozhodol, že ju radšej potajomky prepustí, aby jej neublížil. Vtedy sa mu zjavil Pánov anjel a povzbudil ho, aby si ju nebál zobrať za manželku, lebo to, čo sa v nej počalo, je od Boha. Jozef poslúchol. Ďalšia zmienka o ňom je vtedy, keď išiel na základe vládneho nariadenia do Betlehema, keďže bolo veľké sčítanie ľudu v Rímskej ríši, do ktorej vtedy patrila aj Palestína. Tam Mária porodila svoje dieťa – Ježiša, dlho očakávaného Mesiáša.

Jozef vždy vystupuje ako hlava rodiny, ako ten, ktorý sa má zodpovedne postarať o svoju rodinu. Na štyridsiaty deň išli do Jeruzalema, aby obetovali Ježiša v chráme Bohu. Potom sa vrátili do Betlehema. Do Nazareta zrejme nechceli ísť kvôli jeho neslávnej povesti. V evanjeliu sa spomína aj príbeh mudrcov, ktorí prišli do Betlehema pokloniť sa kráľovi. Bolo to asi dva roky po narodení Ježiša. Keďže kráľ Herodes potom číhal na život malému Ježišovi, Jozef sa zobral s celou rodinou do Egypta. Tradícia hovorí, že tam sa usídlili v niektorej zo židovských osád, asi na severovýchode od Káhiry. Keď nebezpečenstvo pominulo, vrátili sa z Egypta, ale usadili sa v Nazarete, keďže krutovláda Herodesovho nástupcu Archelaa pokračovala. Ďalej sa sv. Jozef spomína už iba raz, a to keď sa dvanásťročný Ježiš stratil v chráme. Táto krátka správa hovorí o tom, že Svätá rodina viedla usporiadaný život – každý rok chodievali do chrámu, ako kázal židovský zákon. V ďalších rokoch sa Ježiš vyučil popri Jozefovi tesárskemu remeslu. Viac zmienok v Evanjeliu o sv. Jozefovi nemáme. Nezachytávajú ani jedno jeho slovo. Nevieme ani to, kde a kedy zomrel. Asi sa to stalo ešte pred verejným vystúpením Ježiša.

O úcte k sv. Jozefovi v prvých storočiach nevieme. Až v 12.-13. storočí si ho niektoré rehole vyvolili za patróna, uctieval ho napr. sv. František Assiský, františkáni, dominikáni, sv. Terézia z Avily. Jeho sviatok, ktorý slávime 19.marca, patrí medzi prikázané (u nás na Slovensku je tento sviatok dišpenzovaný, čiže nie prikázaný). Pápež Pius XII. zaviedol sviatok sv. Jozefa Robotníka 1. mája, ktorý je však len ľubovoľnou spomienkou.